

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)

της 23ης Ιανουαρίου 2018*

«Προδικαστική παραπομπή – Αστυνομική και δικαστική συνεργασία σε ποινικές υποθέσεις – Απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ – Ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως – Διαδικασίες παραδόσεως μεταξύ των κρατών μελών – Λόγοι υποχρεωτικής μη εκτελέσεως – Άρθρο 3, σημείο 3 – Ανήλικοι – Απαίτηση να εξακριβώνεται η συμπλήρωση της ελάχιστης ηλικίας προκειμένου να θεωρείται ένα πρόσωπο ως ποινικώς υπεύθυνο ή κατά περίπτωση εκτίμηση των συμπληρωματικών προϋποθέσεων που προβλέπονται από το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως για να είναι δυνατή, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η δίωξη ή καταδίκη ανηλίκου»

Στην υπόθεση C-367/16,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το hof van beroep te Brussel (εφετείο Βρυξελλών, Βέλγιο) με απόφαση της 23ης Ιουνίου 2016, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 5 Ιουλίου 2016, στο πλαίσιο της διαδικασίας σχετικά με την εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εκδοθέντος κατά του

Dawid Piotrowski,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους K. Lenaerts, Πρόεδρο, A. Tizzano (εισηγητή), Αντιπρόεδρο, R. Silva de Lapuerta, M. Pešič, L. Bay Larsen, J. Malenovský, E. Levits, C. G. Fernlund και C. Vajda, προέδρους τμήματος, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. Toader, S. Rodin, F. Biltgen και K. Jürimäe, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: M.-A. Gaudissart, βοηθός γραμματέας,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 13ης Ιουνίου 2017,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις C. Pochet, L. Van den Broeck, C. Van Lul και N. Cloosen,
- η Ιρλανδία, εκπροσωπούμενη από τον A. Joyce και την J. Quaney, επικουρούμενους από τον J. Fitzgerald, BL,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους D. Colas και R. Coesme,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον L. Ventrella, avvocato dello Stato,
- η Πολωνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον B. Majczyna και την J. Sawicka,
- η Ρουμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις R. Mangu, M. Chicu και E. Gane,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον R. Troosters και την S. Grünheid,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 6ης Σεπτεμβρίου 2017,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών (ΕΕ 2002, L 190, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009 (ΕΕ 2009, L 81, σ. 24) (στο εξής: απόφαση-πλαίσιο 2002/584).
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο της διαδικασίας εκτελέσεως, στο Βέλγιο, ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης, εκδοθέντος στις 17 Ιουλίου 2014 από το Sąd Okręgowy w Białymstoku (περιφερειακό δικαστήριο του Białystok, Πολωνία) κατά του Dawid Piotrowski.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

- 3 Στις αιτιολογικές σκέψεις 5 έως 7 της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584 εκτίθενται τα εξής:
 - «(5) Ο στόχος που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Ένωση, να αποτελέσει ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, συνεπάγεται την κατάργηση της έκδοσης μεταξύ κρατών μελών και την αντικατάστασή της από σύστημα παράδοσης μεταξύ δικαστικών αρχών. Εξάλλου, η εισαγωγή ενός νέου απλουστευμένου συστήματος παράδοσης προσώπων που έχουν καταδικαστεί ή είναι ύποπτα, προς το σκοπό της εκτέλεσης καταδικαστικών ποινικών αποφάσεων ή ποινικής δίωξης επιτρέπει να αρθούν η πολυπλοκότητα και το ενδεχόμενο καθυστερήσεων που είναι εγγενή στις ισχύουσες διαδικασίες έκδοσης. Οι κλασικές σχέσεις συνεργασίας που ισχύουν μέχρι σήμερα μεταξύ κρατών μελών θα πρέπει να δώσουν τη θέση τους σε σύστημα ελεύθερης κυκλοφορίας τόσο των προδικαστικών όσο και των οριστικών ποινικών αποφάσεων, σε ένα χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης.
 - (6) Το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης το οποίο προβλέπει η παρούσα απόφαση-πλαίσιο αποτελεί την πρώτη περίπτωση συγκεκριμένης εφαρμογής, στον τομέα του ποινικού δικαίου, της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης που έχει χαρακτηριστεί από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ως “ακρογωνιαίος λίθος” της δικαστικής συνεργασίας.
 - (7) Δεδομένου ότι ο στόχος της αντικατάστασης του πολυμερούς συστήματος εκδόσεως το οποίο έχει δημιουργηθεί επί τη βάση της ευρωπαϊκής σύμβασης εκδόσεως της 13ης Δεκεμβρίου 1957 είναι αδύνατον να επιτευχθεί επαρκώς από τα κράτη μέλη ενεργώντας μονομερώς, και συνεπώς, λόγω της διάστασης και των αποτελεσμάτων της, δύναται να επιτευχθεί καλύτερα στο επίπεδο της

Ένωσης, το Συμβούλιο δύναται να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα προς την αρχή της επικουρικότητας, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Σύμφωνα προς την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο τελευταίο αυτό άρθρο, η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν υπερβαίνει τα αναγκαία όρια για την επίτευξη του στόχου αυτού.»

4 Το άρθρο 3 της εν λόγω αποφάσεως-πλαισίου έχει ως εξής:

«Η δικαστική αρχή εκτέλεσης του κράτους μέλους εκτέλεσης (εφεξής καλούμενη “δικαστική αρχή εκτέλεσης”) αρνείται την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

[...]

3) εάν το πρόσωπο για το οποίο έχει εκδοθεί το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης δεν μπορεί, λόγω της ηλικίας του, να θεωρηθεί ποινικώς υπεύθυνο για τις πράξεις για τις οποίες εξεδόθη το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.»

5 Το άρθρο 15 της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 προβλέπει τα εξής:

«1. Η δικαστική αρχή εκτέλεσης αποφασίζει, εντός των προθεσμιών και υπό τους όρους που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση-πλαίσιο, για την παράδοση του προσώπου.

2. Εάν η δικαστική αρχή εκτέλεσης κρίνει ότι οι πληροφορίες που διαβιβάστηκαν από το κράτος μέλος έκδοσης του εντάλματος δεν αρκούν ώστε να της επιτρέψουν να αποφασίσει για την παράδοση, ζητεί την κατεπείγουσα προσκόμιση των απαραίτητων συμπληρωματικών πληροφοριών, ιδίως σε σχέση με τα άρθρα 3 έως 5 και το άρθρο 8, και μπορεί να τάξει προθεσμία για την παραλαβή τους, λαμβάνοντας υπόψη της ότι είναι αναγκαίο να τηρηθούν οι προθεσμίες που ορίζονται στο άρθρο 17.

3. Η δικαστική αρχή έκδοσης του εντάλματος μπορεί να διαβιβάζει οποτεδήποτε στη δικαστική αρχή εκτέλεσης κάθε επιπλέον χρήσιμη πληροφορία.»

6 Η οδηγία (ΕΕ) 2016/800 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2016, σχετικά με τις δικονομικές εγγυήσεις για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών (ΕΕ 2016, L 132, σ. 1), διαλαμβάνει, στην αιτιολογική της σκέψη 8, τα εξής:

«Στις περιπτώσεις που παιδιά είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών ή υπόκεινται σε διαδικασία ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης σύμφωνα με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ [...] ([στο εξής:] καταζητούμενοι), τα κράτη μέλη οφείλουν να διασφαλίζουν ότι δίνεται πάντοτε πρωταρχική σημασία στο υπέρτατο συμφέρον του παιδιού, σύμφωνα με το άρθρο 24, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ([στο εξής:] Χάρτης).»

7 Το άρθρο 1 της οδηγίας αυτής ορίζει τα εξής:

«Η παρούσα οδηγία θεσπίζει κοινούς ελάχιστους κανόνες σχετικά με ορισμένα δικαιώματα των παιδιών που:

α) είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι σε ποινικές διαδικασίες· ή

β) υπόκεινται σε διαδικασία ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης κατ' εφαρμογή της απόφασης-πλαισίου 2002/584/ΔΕΥ [...].»

- 8 Κατά το άρθρο 3, σημείο 1, της εν λόγω οδηγίας, ως «παιδί» νοείται κάθε πρόσωπο κάτω των 18 ετών.
- 9 Το άρθρο 17 της οδηγίας 2016/800, το οποίο επιγράφεται «Διαδικασίες του ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης», προβλέπει τα εξής:

«Τα κράτη μέλη διασφαλίζουν ότι τα δικαιώματα που αναφέρονται στα άρθρα 4, 5, 6 και 8, στα άρθρα 10 έως 15 και στο άρθρο 18 εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, σε σχέση με παιδιά που είναι καταζητούμενοι κατά τη σύλληψή τους δυνάμει της διαδικασίας ευρωπαϊκού εντάλματος σύλληψης στο κράτος μέλος εκτέλεσης.»

Το βελγικό δίκαιο

- 10 Το άρθρο 4, 3°, του *wet betreffende het Europees aanhoudingsbevel* (νόμου για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψεως), της 19ης Δεκεμβρίου 2003 (*Belgisch Staatsblad*, 22 Δεκεμβρίου 2003, σ. 60075, στο εξής: νόμος για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψεως), ορίζει ότι «[τ]ο ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψεως δεν εκτελείται [...] αν το πρόσωπο το οποίο αφορά είναι σύμφωνα με το βελγικό δίκαιο ποινικώς ανεύθυνο λόγω της ηλικίας του για τις πράξεις για τις οποίες εκδόθηκε το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψεως».
- 11 Το άρθρο 36 του *wet betreffende de jeugdbescherming, het ten laste nemen van minderjarigen die een als misdrijf omschreven feit hebben gepleegd en het herstel van de door dit feit veroorzaakte schade* (νόμου για την προστασία της νεότητας, την επιμέλεια των ανηλίκων που έχουν τελέσει αξιόποινη πράξη και την αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε συνεπεία της πράξεως αυτής), της 8ης Απριλίου 1965 (*Belgisch Staatsblad*, 15 Απριλίου 1965, σ. 4014), όπως ίσχυε κατά τον κρίσιμο για την κύρια δίκη χρόνο (στο εξής: νόμος για την προστασία της νεότητας), έχει ως εξής:

«Το *jeugdrechtbank* (δικαστήριο ανηλίκων) αποφασίζει:

[...]

4° επί των προτάσεων της εισαγγελικής αρχής έναντι των προσώπων που διώκονται για αξιόποινη πράξη την οποία τέλεσαν πριν από τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους.

[...]»

- 12 Το άρθρο 57bis του νόμου αυτού προβλέπει τα εξής:

«§ 1. Αν το πρόσωπο που παραπέμφθηκε ενώπιον του *jeugdrechtbank* (δικαστηρίου ανηλίκων) λόγω αξιόποινης πράξεως ήταν ηλικίας 16 ετών και άνω κατά τον χρόνο τελέσεως της πράξεως αυτής και το *jeugdrechtbank* (δικαστήριο ανηλίκων) κρίνει απρόσφορα τα μέτρα επιμέλειας, προστασίας ή αναμορφώσεως, το εν λόγω δικαστήριο μπορεί, με αιτιολογημένη απόφαση, να απεκδυθεί της αρμοδιότητάς του και να αναπέμψει την υπόθεση στην εισαγγελική αρχή για παραπομπή της είτε, αν το συγκεκριμένο πρόσωπο είναι ύποπτο για την τέλεση πλημμελήματος, ενώπιον ειδικού τμήματος του *jeugdrechtbank* (δικαστηρίου ανηλίκων) το οποίο εφαρμόζει το κοινό ποινικό δίκαιο και την κοινή ποινική δικονομία, εφόσον συντρέχει λόγος, είτε, αν το συγκεκριμένο πρόσωπο είναι ύποπτο για την τέλεση κακουργήματος, ενώπιον κακουργιοδικείου συγκροτούμενου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 119, εδάφιο 2, του Κώδικα Δικονομίας, εφόσον συντρέχει λόγος. Πάντως, το *jeugdrechtbank* (δικαστήριο ανηλίκων) δύναται να απεκδυθεί της αρμοδιότητάς του μόνο αν πληρούται επιπλέον μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

- ως προς το συγκεκριμένο πρόσωπο έχουν ήδη ληφθεί ένα ή περισσότερα από τα μέτρα που αφορά το άρθρο 37, παράγραφοι 2, 2bis ή 2ter, ή έχει υποβληθεί προσφορά για την αποκατάσταση της δικαιοσύνης κατά την έννοια των άρθρων 37bis έως 37quinquies·

– πρόκειται για πράξη την οποία αφορούν τα άρθρα 373, 375, 393 έως 397, 400, 401, 417ter, 417quater, 471 έως 475 του Ποινικού Κώδικα ή για απόπειρα πράξεως την οποία αφορούν τα άρθρα 393 έως 397 του Ποινικού Κώδικα.

Η αιτιολογία αφορά την προσωπικότητα του συγκεκριμένου προσώπου και των προσώπων του περιβάλλοντός του, καθώς και τον βαθμό ωριμότητας του συγκεκριμένου προσώπου.

Η παρούσα διάταξη δύναται να εφαρμοστεί ακόμη και όταν κατά τον χρόνο εκδόσεως της αποφάσεως το συγκεκριμένο πρόσωπο έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του. Στην περίπτωση αυτή, εξομοιούται με ανήλικο για την εφαρμογή του παρόντος κεφαλαίου.

§ 2. Με την επιφύλαξη του άρθρου 36bis, το jeugdrechtbank (δικαστήριο ανηλίκων) δύναται κατ' εφαρμογήν του παρόντος άρθρου να απεκδυθεί της αρμοδιότητάς του μόνο μετά τη διενέργεια της κατά το άρθρο 50, δεύτερο εδάφιο, κοινωνικής μελέτης και ιατροψυχολογικής εξετάσεως.

Η ιατροψυχολογική εξέταση αποσκοπεί στην αξιολόγηση της καταστάσεως με γνώμονα την προσωπικότητα του συγκεκριμένου προσώπου και των προσώπων του περιβάλλοντός του, καθώς και τον βαθμό ωριμότητας του συγκεκριμένου προσώπου. Η φύση, η συχνότητα και η σοβαρότητα των πράξεων που του προσάπτονται λαμβάνονται υπόψη κατά το μέρος που έχουν σημασία για την αξιολόγηση της προσωπικότητάς του. Με βασιλικό διάταγμα καθορίζονται λεπτομερείς κανόνες σύμφωνα με τους οποίους πρέπει να διεξάγεται η ιατροψυχολογική εξέταση.

Ωστόσο,

- 1° το jeugdrechtbank (δικαστήριο ανηλίκων) δύναται να απεκδυθεί της αρμοδιότητάς του χωρίς να διαθέτει την έκθεση ιατροψυχολογικής εξετάσεως όταν διαπιστώνει ότι ο ενδιαφερόμενος αποφεύγει την εξέταση αυτή ή αρνείται να υποβληθεί σε αυτήν·
- 2° το jeugdrechtbank (δικαστήριο ανηλίκων) δύναται να απεκδυθεί της αρμοδιότητάς του χωρίς να οφείλει να ζητήσει τη διενέργεια κοινωνικής μελέτης και χωρίς να οφείλει να ζητήσει τη διενέργεια ιατροψυχολογικής εξετάσεως, όταν με δικαστική απόφαση έχει ήδη ληφθεί μέτρο σχετικά με πρόσωπο κάτω των 18 ετών λόγω μιας ή περισσότερων από τις πράξεις τις οποίες αφορούν τα άρθρα 323, 373 έως 378, 392 έως 394, 401 και 468 έως 476 του Ποινικού Κώδικα, οι οποίες τελέστηκαν αφότου είχε συμπληρώσει το 16ο έτος της ηλικίας του, και το πρόσωπο αυτό διώκεται εκ νέου για μία ή περισσότερες από τις πράξεις αυτές που τελέστηκαν μετά την πρώτη καταδικαστική απόφαση. Τα έγγραφα της προηγούμενης διαδικασίας επισυνάπτονται σε αυτά της νέας διαδικασίας·
- 3° το jeugdrechtbank (δικαστήριο ανηλίκων) αποφαινεται υπό τις ίδιες προϋποθέσεις επί της αιτήσεως να απεκδυθεί της αρμοδιότητάς του σχετικά με πρόσωπο κάτω των 18 ετών το οποίο διέπραξε κακούργημα δυνάμενο να τιμωρηθεί με ποινή μεγαλύτερη της εικοσαετούς καθείρξεως, τελεσθέν μετά τη συμπλήρωση του 16ου έτους της ηλικίας, και διώχθηκε μόνο μετά τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας του.

[...]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- ¹³ O D. Piotrowski είναι Πολωνός υπήκοος, ο οποίος γεννήθηκε στις 11 Αυγούστου 1993 στο Lapy (Πολωνία).

- 14 Στις 17 Ιουλίου 2014, το Sąd Okręgowy w Białymstoku (περιφερειακό δικαστήριο του Białystok) εξέδωσε ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως κατά του D. Piotrowski, για την παράδοσή του στις πολωνικές αρχές προς εκτέλεση των ποινών που επιβλήθηκαν με δύο αποφάσεις τις οποίες εξέδωσε το εν λόγω δικαστήριο. Με την πρώτη απόφαση, η οποία εκδόθηκε στις 15 Σεπτεμβρίου 2011, ο ενδιαφερόμενος καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή, διάρκειας έξι μηνών, λόγω κλοπής ποδηλάτου. Με τη δεύτερη απόφαση, η οποία εκδόθηκε στις 10 Σεπτεμβρίου 2012, ο ενδιαφερόμενος καταδικάστηκε σε στερητική της ελευθερίας ποινή, διάρκειας δύο ετών και έξι μηνών, διότι έδωσε ψευδείς πληροφορίες σε σχέση με σοβαρή απόπειρα.
- 15 Με διάταξη της 6ης Ιουνίου 2016, ο onderzoeksrechter van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel (ανακριτής του ολλανδόφωνου πλημμελειοδικείου των Βρυξελλών, Βέλγιο) διέταξε να τεθεί υπό κράτηση ο D. Piotrowski, ενόψει της παραδόσεώς του στο κράτος μέλος εκδόσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, τη Δημοκρατία της Πολωνίας, προς εκτέλεση της αποφάσεως της 10ης Σεπτεμβρίου 2012.
- 16 Με την προαναφερθείσα διάταξη, ο ως άνω δικαστικός λειτουργός εκτίμησε, αντιθέτως, ότι, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 4, 3°, του νόμου για το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, το ένταλμα που είχε εκδοθεί από το Sąd Okręgowy w Białymstoku (περιφερειακό δικαστήριο του Białystok) δεν μπορούσε να εκτελεσθεί όσον αφορά την απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 2011, δεδομένου ότι ο ενδιαφερόμενος ήταν 17 ετών όταν τέλεσε την αξιόποινη πράξη που του προσάπτεται και ότι, εν προκειμένω, δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις που προβλέπονται στο Βέλγιο για την ποινική δίωξη ανηλίκου που έχει συμπληρώσει την ηλικία των 16 ετών κατά τον χρόνο των πραγματικών περιστατικών.
- 17 Στις 7 Ιουνίου 2016, ο procureur des Konings (εισαγγελέας, Βέλγιο) άσκησε έφεση κατά της εν λόγω διατάξεως, καθόσον με αυτή διατυπώνεται μερική άρνηση εκτελέσεως του επίμαχου ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, ενώπιον του hof van beroep te Brussel (εφετείου Βρυξελλών, Βέλγιο).
- 18 Συναφώς, ο procureur des Konings (εισαγγελέας) υποστηρίζει ότι, δυνάμει του νόμου για την προστασία της νεότητας, καίτοι ως ηλικία της ποινικής ενηλικιότητας έχει καθοριστεί η ηλικία των 18 ετών, ένας ανήλικος άνω των 16 ετών μπορεί, εντούτοις, να θεωρηθεί ποινικώς υπεύθυνος όταν έχει διαπράξει τροχαίες παραβάσεις ή εφόσον το jeugdrechtbank (δικαστήριο ανηλίκων) απεκδυθεί της αρμοδιότητάς του ως προς αυτόν στις περιπτώσεις που μνημονεύονται και σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στον εν λόγω νόμο. Στο πλαίσιο αυτό, προς εφαρμογή του λόγου αρνήσεως εκτελέσεως που διαλαμβάνεται στο άρθρο 4, 3°, του νόμου για το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, θα αρκούσε να διενεργηθεί εκτίμηση *in abstracto* του κριτηρίου της ηλικίας από τη συμπλήρωση της οποίας ο ενδιαφερόμενος ανήλικος μπορεί να θεωρηθεί ποινικώς υπεύθυνος. Επομένως, δεν ήταν αναγκαίο να διεξαχθεί εκτίμηση *in concreto* των συμπληρωματικών προϋποθέσεων που θα πρέπει να πληρούνται, σύμφωνα με το βελγικό δίκαιο, για την ενδεχόμενη ποινική δίωξη του ανηλίκου αυτού.
- 19 Κατόπιν της ασκήσεως της ως άνω εφέσεως, η δικογραφία σχετικώς με την εκτέλεση του εν λόγω ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως χωρίστηκε σε δύο μέρη.
- 20 Στις 21 Ιουνίου 2016, το raadkamer van de Nederlandstalige rechtbank van eerste aanleg te Brussel (δικαστικό συμβούλιο του ολλανδόφωνου πλημμελειοδικείου των Βρυξελλών, Βέλγιο), αφού ανέλυσε το σχετικό με την απόφαση της 10ης Σεπτεμβρίου 2012 μέρος του ως άνω εντάλματος συλλήψεως, διατύπωσε θετική γνώμη για την παράδοση του D. Piotrowski στη Δημοκρατία της Πολωνίας, προς εκτέλεση της αποφάσεως αυτής.
- 21 Αντιθέτως, στο πλαίσιο της κατ' έφεση διαδικασίας σχετικώς με την εκτέλεση της αποφάσεως της 15ης Σεπτεμβρίου 2011, το hof van beroep te Brussel (εφετείο Βρυξελλών) διαπιστώνει, όπως είχε διαπιστώσει και ο procureur des Konings (εισαγγελέας), ότι, κατά το βελγικό δίκαιο, πλην των περιπτώσεων τελέσεως τροχαίων παραβάσεων, η ποινική ευθύνη ενός ανηλίκου άνω των 16 ετών

μπορεί να στοιχειοθετηθεί μόνον εφόσον το jeugdrechtbank (δικαστήριο ανηλίκων) απεκδυθεί της αρμοδιότητάς του ως προς αυτόν και αναπέμψει την υπόθεση στην εισαγγελική αρχή για παραπομπή της είτε ενώπιον ειδικού τμήματος του εν λόγω δικαστηρίου, είτε ενώπιον κακουργιοδικείου, ανάλογα με την αξιόποινη πράξη που έχει τελεστεί.

- 22 Δυνάμει του άρθρου 57bis, παράγραφος 1, του νόμου για την προστασία της νεότητας, το jeugdrechtbank (δικαστήριο ανηλίκων) δύναται, πάντως, να απεκδυθεί της αρμοδιότητάς του μόνο αν πληρούνται μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις, ήτοι αν ως προς το συγκεκριμένο πρόσωπο έχουν ήδη ληφθεί ένα ή περισσότερα από τα μέτρα επιμέλειας, προστασίας ή αναμορφώσεως ή έχει υποβληθεί προσφορά για την αποκατάσταση της δικαιοσύνης μέσω διαδικασίας διαμεσολαβήσεως και συνδιαλλαγής ή, ακόμη, αν πρόκειται για τέλεση ή απόπειρα τελέσεως μίας από τις σοβαρές πράξεις που προβλέπονται από τα άρθρα του Ποινικού Κώδικα που μνημονεύονται ρητώς. Επιπλέον, η ίδια διάταξη προβλέπει ότι η αιτιολογία της αποφάσεως περί απεκδύσεως αρμοδιότητας, την οποία λαμβάνει το εν λόγω δικαστήριο, αφορά την προσωπικότητα του συγκεκριμένου προσώπου και των προσώπων του περιβάλλοντός του, καθώς και τον βαθμό ωριμότητας του προσώπου αυτού. Κατά το άρθρο 57bis, παράγραφος 2, του νόμου αυτού, το εν λόγω δικαστήριο δύναται, κατ' αρχήν, να απεκδυθεί της αρμοδιότητάς του μόνο μετά τη διενέργεια κοινωνικής μελέτης και ιατροψυχολογικής εξετάσεως του εν λόγω προσώπου.
- 23 Σε αυτό το νομοθετικό πλαίσιο, το hof van beroep te Brussel (εφετείο Βρυξελλών) επισημαίνει ότι η νομολογία του Hof van Cassatie (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου, Βέλγιο) δεν είναι μονοσήμαντη όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 4, 3°, του νόμου για το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως.
- 24 Πράγματι, όσον αφορά την εφαρμογή του λόγου αρνήσεως εκτελέσεως που καθορίζεται στη διάταξη αυτή, με απόφαση της 6ης Φεβρουαρίου 2013, το δεύτερο γαλλόφωνο τμήμα του Hof van Cassatie (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου) έκρινε, κατ' ουσίαν, ότι, καθόσον η διαδικασία απεκδύσεως αρμοδιότητας δεν έχει εφαρμογή σε πρόσωπο διωκόμενο από τις αρχές κράτους μέλους άλλου από το Βασίλειο του Βελγίου, η παράδοση ανηλίκου προς εκτέλεση ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως απαιτεί τη διενέργεια in concreto εκτιμήσεως των αναγκών προϋποθέσεων για την ποινική δίωξη ή για την καταδίκη του προσώπου αυτού στο Βέλγιο, ως κράτος μέλος εκτελέσεως. Αντιθέτως, με απόφαση της 11ης Ιουνίου 2013, η ολομέλεια του Hof van Cassatie (Ανώτατου Ακυρωτικού Δικαστηρίου) εκτίμησε, κατ' ουσίαν, ότι η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισεως συνεπάγεται ότι ο δικαστής του κράτους μέλους εκτελέσεως δεν μπορεί να εξαρτά από ειδική απόφαση περί απεκδύσεως αρμοδιότητας την παράδοση ενός ανηλίκου τον οποίο αφορά ένα ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, ο δε δικαστής αυτός οφείλει να περιορίζεται, όσον αφορά μια τέτοια ενδεχόμενη παράδοση, στη διενέργεια απλής in abstracto εκτιμήσεως του κριτηρίου της ηλικίας από τη συμπλήρωση της οποίας ευθύνεται ποινικώς αυτός ο ανήλικος.
- 25 Λαμβανομένων υπόψη της νομολογιακής αυτής αβεβαιότητας και του γεγονότος ότι ο λόγος αρνήσεως εκτελέσεως που προβλέπεται στο άρθρο 4, 3°, του νόμου για το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως αποτελεί τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο του λόγου υποχρεωτικής μη εκτελέσεως που προβλέπεται στο άρθρο 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλασιού 2002/584, το hof van beroep te Brussel (εφετείο Βρυξελλών) έκρινε αναγκαίο να ζητήσει από το Δικαστήριο διευκρινίσεις όσον αφορά το περιεχόμενο της διατάξεως αυτής του δικαίου της Ένωσης, προκειμένου να εξασφαλιστεί μια ερμηνεία του βελγικού δικαίου συνάδουσα προς το γράμμα και τον σκοπό της διατάξεως αυτής.
- 26 Υπό τις συνθήκες αυτές, το hof van beroep te Brussel (εφετείο Βρυξελλών) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Πρέπει το άρθρο 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλασιού [2002/584] να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι δύναται να επιτραπεί μόνο η παράδοση προσώπων τα οποία κατά το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως θεωρούνται ενήλικα ή παρέχει η προαναφερθείσα διάταξη στο κράτος μέλος

εκτελέσεως τη δυνατότητα να επιτρέψει επίσης την παράδοση ανηλίκων οι οποίοι, βάσει των εθνικών κανόνων, δύνανται να θεωρηθούν ποινικώς υπεύθυνοι μετά από μια ορισμένη ηλικία (ενδεχομένως με την τήρηση ορισμένων προϋποθέσεων);

- 2) Στην περίπτωση που το άρθρο 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαisiού [2002/584] δεν απαγορεύει την παράδοση ανηλίκων, πρέπει τότε η διάταξη αυτή να ερμηνευθεί:
- α) υπό την έννοια ότι η ύπαρξη, στο εθνικό δίκαιο, μιας (θεωρητικής) δυνατότητας τιμωρήσεως ανηλίκων μετά από μια ορισμένη ηλικία είναι επαρκές κριτήριο για να επιτραπεί η παράδοση (με άλλα λόγια, με τη διεξαγωγή μιας *in abstracto* εκτίμησης βάσει του κριτηρίου της ηλικίας από την οποία κάποιος δύναται να θεωρηθεί ποινικώς υπεύθυνος, χωρίς να ληφθούν υπόψη ενδεχόμενες πρόσθετες προϋποθέσεις); Ή
 - β) υπό την έννοια ότι ούτε η αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισεως, όπως διατυπώνεται στο άρθρο 1, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλαisiού [2002/584], ούτε το άρθρο 3, σημείο 3, της εν λόγω αποφάσεως-πλαisiού απαγορεύουν στο κράτος μέλος εκτελέσεως να προβαίνει κατά περίπτωση σε μια *in concreto* εκτίμηση, καθιστώσα δυνατό να απαιτηθεί, όσον αφορά το εκζητούμενο πρόσωπο, να πληρούνται οι ίδιες προϋποθέσεις ποινικής ευθύνης με αυτές που ισχύουν για τους υπηκόους του κράτους μέλος εκτελέσεως, λαμβανομένων υπόψη της ηλικίας τους κατά τον χρόνο της πράξεως, της φύσεως της προσαπτόμενης αξιόποινης πράξεως, και μάλιστα προηγούμενων δικαστικών παρεμβάσεων στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος που οδήγησαν σε μέτρο αναμορφώσεως, ακόμη και αν οι προϋποθέσεις αυτές δεν υπάρχουν στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος;
- 3) Αν το κράτος μέλος εκτελέσεως δύναται να προβεί σε μια *in concreto* εκτίμηση, δεν πρέπει τότε, για την αποφυγή της ατιμωρησίας, να γίνει διάκριση μεταξύ παραδόσεως για την άσκηση ποινικής δίωξης και παραδόσεως για την εκτέλεση ποινής;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

- 27 Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η δικαστική αρχή εκτελέσεως οφείλει να αρνείται την παράδοση κάθε προσώπου για το οποίο έχει εκδοθεί ένα ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως και το οποίο θεωρείται ως ανήλικος δυνάμει του δικαίου του κράτους μέλους εκτελέσεως ή μόνον την παράδοση των ανηλίκων οι οποίοι, σύμφωνα με το δίκαιο αυτό, δεν έχουν την απαιτούμενη ηλικία προκειμένου να θεωρούνται ποινικώς υπεύθυνοι για τις πράξεις για τις οποίες εξεδόθη ένταλμα κατ' αυτών.
- 28 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 υποχρεώνει τη δικαστική αρχή εκτελέσεως να αρνείται την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εάν το πρόσωπο για το οποίο έχει εκδοθεί το ένταλμα αυτό δεν μπορεί, λόγω της ηλικίας του, να θεωρηθεί «ποινικώς υπεύθυνο για τις πράξεις για τις οποίες εξεδόθη το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως».
- 29 Ως εκ τούτου, από το γράμμα του άρθρου 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 προκύπτει ότι ο λόγος μη εκτελέσεως που προβλέπεται από τη διάταξη αυτή δεν αφορά τους ανηλικούς γενικώς, αλλά αναφέρεται μόνο σε εκείνους που δεν έχουν συμπληρώσει την απαιτούμενη ηλικία, δυνάμει του δικαίου του κράτους μέλους εκτελέσεως, προκειμένου να θεωρούνται ποινικώς υπεύθυνοι για τις πράξεις για τις οποίες εξεδόθη ένταλμα κατ' αυτών.

- 30 Επομένως, ο νομοθέτης της Ένωσης δεν προετίθετο να αποκλείσει από την παράδοση τους ανηλίκους στο σύνολό τους, αλλά μόνον τα πρόσωπα εκείνα τα οποία, λόγω της ηλικίας τους, ουδόλως μπορούν να διωχθούν ποινικά ή να καταδικασθούν στο κράτος μέλος εκτελέσεως για τις οικείες πράξεις, καταλείποντας στο ίδιο αυτό κράτος μέλος, ελλείψει εναρμονίσεως στον τομέα αυτόν, την αρμοδιότητα για τον καθορισμό της ελάχιστης ηλικίας από τη συμπλήρωση της οποίας ένα πρόσωπο πληροί τις προϋποθέσεις ώστε να θεωρείται ποινικώς υπεύθυνο για τέτοιες πράξεις.
- 31 Επομένως, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 32 των προτάσεών του, το άρθρο 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584 πρέπει να ερμηνευθεί, λαμβανομένου υπόψη του γράμματός του, υπό την έννοια ότι δεν επιτρέπει, κατ' αρχήν, στις δικαστικές αρχές εκτελέσεως να αρνούνται την παράδοση των ανηλίκων, τους οποίους αφορά ένα ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως και οι οποίοι έχουν συμπληρώσει την ελάχιστη ηλικία από την οποία μπορούν να θεωρηθούν ποινικώς υπεύθυνοι, δυνάμει του δικαίου του κράτους μέλους εκτελέσεως, για τις πράξεις για τις οποίες εξεδόθη ένταλμα κατ' αυτών.
- 32 Όπως επισήμανε, επίσης, ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 29 των προτάσεών του, οι προπαρασκευαστικές εργασίες της διατάξεως αυτής ενισχύουν μια τέτοια ερμηνεία.
- 33 Πράγματι, κατόπιν της προτάσεως της Επιτροπής σχετικά την απόφαση-πλαίσιο του Συμβουλίου για το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ κρατών μελών [COM(2001) 522 τελικό] (ΕΕ 2001, C 332E, σ. 305), το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, με την από 14 Νοεμβρίου 2001 έκθεσή του η οποία περιέχει το σχέδιο νομοθετικού ψηφίσματος όπου εμφανίζονται οι τροπολογίες ως προς την πρόταση αυτή (A5-0397/2001), πρότεινε να εισαχθεί με το άρθρο 30α ένας προαιρετικός λόγος αρνήσεως εκτελέσεως ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως σε σχέση με ένα πρόσωπο το οποίο θεωρείται «ανήλικος μη υπέχων ποινική ευθύνη» δυνάμει του δικαίου του κράτους μέλους εκτελέσεως.
- 34 Ως εκ τούτου, καθίσταται εμφανές ότι, με μια τέτοια τροπολογία, επί τη βάσει της οποίας προστέθηκε εν τέλει στην απόφαση-πλαίσιο 2002/584 ο λόγος υποχρεωτικής μη εκτελέσεως που προβλέπεται στο άρθρο 3, σημείο 3, της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιο, το Κοινοβούλιο προετίθετο να εισαγάγει ειδική εξαίρεση από την εφαρμογή του συστήματος του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, αποσκοπούσα στο να επιτρέπεται να αποκλείονται από την παράδοση όχι εν γένει όλοι οι ανήλικοι, αλλά μόνον τα πρόσωπα τα οποία, λόγω της ηλικίας τους, δεν μπορούν διωχθούν ποινικά ούτε να καταδικασθούν, δυνάμει του δικαίου του κράτους μέλους εκτελέσεως, για τις πράξεις για τις οποίες εξεδόθη ένταλμα κατ' αυτών.
- 35 Τέλος, η παρατιθέμενη στη σκέψη 31 της παρούσας αποφάσεως ερμηνεία του άρθρου 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584 επιρρωννύεται, επίσης, από το κανονιστικό πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται σήμερα η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο.
- 36 Πράγματι, διαπιστώνεται συναφώς ότι, προκειμένου, ιδίως, να προαχθεί ο σεβασμός των θεμελιωδών δικαιωμάτων των ανηλίκων τα οποία κατοχυρώνονται από τον Χάρτη και από την Ευρωπαϊκή Σύμβαση για την προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950, η οδηγία 2016/800 θεσπίζει, όπως προκύπτει από το άρθρο της 1, στοιχείο β', κοινούς ελάχιστους κανόνες που αφορούν, ιδίως, την προστασία των δικονομικών δικαιωμάτων των παιδιών, δηλαδή των προσώπων που έχουν ηλικία κάτω των 18 ετών, τα οποία υπόκεινται σε διαδικασία ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως δυνάμει της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584. Ειδικότερα, το άρθρο 17 της οδηγίας αυτής ορίζει ότι ορισμένα δικαιώματα τα οποία αναγνωρίζονται για τα παιδιά που είναι ύποπτοι ή κατηγορούμενοι σε εθνικές ποινικές διαδικασίες πρέπει να εφαρμόζονται, τηρουμένων των αναλογιών, σε σχέση με τα παιδιά τα οποία αφορά ένα τέτοιο ένταλμα συλλήψεως, κατά τη σύλληψή τους στο κράτος μέλος εκτελέσεως.

- 37 Οι διατάξεις αυτές της οδηγίας 2016/800 επιβεβαιώνουν ότι το δίκαιο της Ένωσης και, ειδικότερα, η απόφαση-πλαίσιο 2002/584 δεν απαγορεύουν, κατ' αρχήν, στις δικαστικές αρχές εκτελέσεως να προβαίνουν στην παράδοση ανηλίκων που έχουν συμπληρώσει την ηλικία της ποινικής ευθύνης στο κράτος μέλος εκτελέσεως. Εντούτοις, η οδηγία αυτή υποχρεώνει τις εν λόγω αρχές να εξασφαλίζουν στους εν λόγω ανηλίκους, κατά το χρονικό σημείο της εφαρμογής αυτής της αποφάσεως-πλαισίου, ότι πρόκειται να γίνουν σεβαστά ορισμένα ειδικά δικονομικά δικαιώματα που κατοχυρώνονται στο πλαίσιο των εθνικών ποινικών διαδικασιών, προκειμένου να διασφαλίζεται, όπως εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 8 της εν λόγω οδηγίας, ότι δίνεται πάντοτε πρωταρχική σημασία στο υπέρτατο συμφέρον των παιδιών για τα οποία έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, σύμφωνα με το άρθρο 24, παράγραφος 2, του Χάρτη.
- 38 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η δικαστική αρχή εκτελέσεως οφείλει να αρνείται την παράδοση των ανηλίκων για τους οποίους έχει εκδοθεί ένα ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως μόνον εφόσον οι ανήλικοι αυτοί, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως, δεν έχουν την απαιτούμενη ηλικία προκειμένου να θεωρούνται ποινικώς υπεύθυνοι για τις πράξεις για τις οποίες εξεδόθη ένταλμα κατ' αυτών.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

- 39 Με το δεύτερο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η δικαστική αρχή εκτελέσεως, προκειμένου να αποφασίσει σχετικά με την παράδοση ανηλίκου για τον οποίο έχει εκδοθεί ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, οφείλει μόνον να εξακριβώσει αν το συγκεκριμένο πρόσωπο έχει συμπληρώσει την ελάχιστη ηλικία προκειμένου να θεωρείται ποινικώς υπεύθυνο, στο κράτος μέλος εκτελέσεως, για τις πράξεις για τις οποίες εξεδόθη τέτοιο ένταλμα ή υπό την έννοια ότι η ως άνω αρχή δύναται επίσης να εκτιμά κατά πόσον πληρούνται εν προκειμένω οι συμπληρωματικές προϋποθέσεις σχετικά με εξατομικευμένη αξιολόγηση από τις οποίες το δίκαιο του κράτους μέλους αυτού εξαρτά, στη συγκεκριμένη περίπτωση, την ποινική δίωξη ή την καταδίκη ανηλίκου.
- 40 Συναφώς, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, για την ερμηνεία διατάξεως του δικαίου της Ένωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον το γράμμα της, αλλά και το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται και οι σκοποί που επιδιώκονται με τη ρύθμιση της οποίας αποτελεί μέρος (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 11ης Ιανουαρίου 2017, Grundza, C-289/15, EU:C:2017:4, σκέψη 32, και της 25ης Ιανουαρίου 2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, σκέψη 30).
- 41 Όσον αφορά το γράμμα του άρθρου 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584, πρέπει να επισημανθεί ότι, κατά τη διάταξη αυτή, η δικαστική αρχή εκτελέσεως οφείλει να αρνηθεί την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως εάν το πρόσωπο το οποίο αφορά «δεν μπορεί, λόγω της ηλικίας του, να θεωρηθεί ποινικώς υπεύθυνο», σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως, «για τις πράξεις για τις οποίες εξεδόθη το ένταλμα».
- 42 Ως εκ τούτου, από το γράμμα της διατάξεως αυτής προκύπτει ότι, για να αρνηθεί την παράδοση ανηλίκου τον οποίο αφορά ένα ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, η δικαστική αρχή εκτελέσεως οφείλει μόνο να βεβαιωθεί ως προς το ότι το πρόσωπο αυτό δεν έχει συμπληρώσει την ελάχιστη ηλικία από την οποία επιτρέπεται να διωχθεί ποινικά ή να καταδικασθεί δυνάμει του δικαίου του κράτους μέλους εκτελέσεως, για τις ίδιες πράξεις με αυτές επί τη βάσει των οποίων εξεδόθη το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως.
- 43 Επομένως, το άρθρο 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαισίου 2002/584 δεν προβλέπει τη δυνατότητα να λάβει η δικαστική αρχή εκτελέσεως επίσης υπόψη της, προκειμένου να αποφασίσει σχετικά με την παράδοση του συγκεκριμένου προσώπου, τις συμπληρωματικές προϋποθέσεις σχετικά με εξατομικευμένη αξιολόγηση, από τις οποίες το δίκαιο του κράτους μέλους στη δικαιοδοσία του

οποίου υπάγεται η εν λόγω αρχή εξαρτά στη συγκεκριμένη περίπτωση την ενδεχόμενη ποινική δίωξη ή την ενδεχόμενη καταδίκη ενός ανηλίκου, όπως είναι οι προβλεπόμενες εν προκειμένω στο άρθρο 57bis, παράγραφοι 1 και 2, του νόμου για την προστασία της νεότητας. Εναπόκειται στη δικαστική αρχή εκδόσεως του εντάλματος να εφαρμόσει τους ειδικούς κανόνες σχετικά με την επιβολή ποινικών κυρώσεων για πράξεις που έχουν τελεστεί από ανηλίκους στο κράτος μέλος στη δικαιοδοσία του οποίου υπάγεται η τελευταία αυτή αρχή.

- 44 Υπό τις συνθήκες αυτές, ελλείπει οποιασδήποτε ρητής σχετικής μνείας, το γράμμα του άρθρου 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584 δεν παρέχει τη δυνατότητα να υποστηριχθεί μια ερμηνεία σύμφωνα με την οποία η δικαστική αρχή εκτελέσεως θα πρέπει να αρνηθεί την παράδοση ανηλίκου τον οποίο αφορά ένα ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως επί τη βάσει εκτιμήσεως της ιδιαίτερης καταστάσεως του προσώπου αυτού και των πράξεων για τις οποίες εξεδόθη το ένταλμα κατ' αυτού, υπό το πρίσμα των συμπληρωματικών προϋποθέσεων σχετικά με εξατομικευμένη αξιολόγηση από τις οποίες εξαρτάται, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η ποινική ευθύνη ανηλίκου για τέτοιες πράξεις στο κράτος μέλος εκτελέσεως.
- 45 Το συμπέρασμα αυτό επιρρωννύεται, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 55 των προτάσεών του, από το πλαίσιο και την εν γένει οικονομία της διατάξεως αυτής, καθώς και από τους σκοπούς που επιδιώκονται με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584.
- 46 Όσον αφορά το πλαίσιο και την εν γένει οικονομία του άρθρου 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως προκύπτει ειδικότερα από το άρθρο της 1, παράγραφοι 1 και 2, καθώς και από τις αιτιολογικές της σκέψεις 5 και 7, η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο έχει ως σκοπό την αντικατάσταση του πολυμερούς συστήματος εκδόσεως, το οποίο βασιζόταν στην Ευρωπαϊκή Σύμβαση Εκδόσεως της 13ης Δεκεμβρίου 1957, με σύστημα παραδόσεως, μεταξύ δικαστικών αρχών, των καταδικασθέντων ή υπόπτων, προς εκτέλεση αποφάσεων ή άσκηση διώξεων, σύστημα το οποίο εδράζεται στην αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως (αποφάσεις της 16ης Νοεμβρίου 2010, Mantello, C-261/09, EU:C:2010:683, σκέψη 35, της 5ης Απριλίου 2016, Aranyosi και Căldăraru, C-404/15 και C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, σκέψη 75, καθώς και της 10ης Νοεμβρίου 2016, Kovalkovas, C-477/16 PPU, EU:C:2016:861, σκέψη 25).
- 47 Ως εκ τούτου, στον τομέα που διέπει η απόφαση-πλαίσιο 2002/584, έκφανση της αρχής της αμοιβαίας αναγνωρίσεως, η οποία, όπως προκύπτει ειδικότερα από την αιτιολογική σκέψη 6 της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιο, συνιστά τον «ακρογωνιαίο λίθο» της δικαστικής συνεργασίας σε ποινικές υποθέσεις, αποτελεί το άρθρο 1, παράγραφος 2, της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιο, κατά το οποίο τα κράτη μέλη καταρχήν υποχρεούνται να εκτελούν κάθε ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως (απόφαση της 5ης Απριλίου 2016, Aranyosi και Căldăraru, C-404/15 και C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, σκέψη 79 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 48 Επομένως, οι δικαστικές αρχές εκτελέσεως δύνανται, καταρχήν, να αρνηθούν την εκτέλεση τέτοιου εντάλματος μόνο στις περιπτώσεις υποχρεωτικής μη εκτελέσεως κατά το άρθρο 3 της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, ή σε εκείνες της προαιρετικής μη εκτελέσεως κατά τα άρθρα 4 και 4α της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιο. Κατά συνέπεια, ενώ η εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως αποτελεί τον κανόνα, η άρνηση εκτελέσεως ενός τέτοιου εντάλματος νοείται ως εξαίρεση που πρέπει να ερμηνεύεται στενά (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 29ης Ιουνίου 2017, Porławski, C-579/15, EU:C:2017:503, σκέψη 19, καθώς και της 10ης Αυγούστου 2017, Turikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, σκέψεις 50 και 51).
- 49 Βεβαίως, το Δικαστήριο έχει ήδη δεχθεί ότι χωρούν περιορισμοί των αρχών της αμοιβαίας αναγνωρίσεως και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης μεταξύ των κρατών μελών υπό εξαιρετικές περιστάσεις. Επιπλέον, όπως προκύπτει από το άρθρο 1, παράγραφος 3, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την τροποποίηση της υποχρεώσεως σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων, όπως κατοχυρώνονται, μεταξύ άλλων, στον Χάρτη (βλ., συναφώς, απόφαση της 5ης Απριλίου 2016, Aranyosi και Căldăraru, C-404/15

και C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, σκέψεις 82 και 83), και, εν προκειμένω, ειδικότερα στο άρθρο 24 του εν λόγω Χάρτη, το οποίο αφορά τα δικαιώματα του παιδιού, των οποίων ο σεβασμός επιβάλλεται στα κράτη μέλη κατά την εφαρμογή της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιου.

- 50 Ωστόσο, όσον αφορά διαδικασία ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, η διασφάλιση των δικαιωμάτων αυτών αποτελεί, κατά κύριο λόγο, ευθύνη του κράτους μέλους εκδόσεως του εντάλματος, ως προς το οποίο πρέπει να θεωρηθεί ότι τηρεί το δίκαιο της Ένωσης και, ειδικότερα, ότι σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα που είναι αναγνωρισμένα από το δίκαιο αυτό [βλ., συναφώς, γνωμοδότηση 2/13 (Προσχώρηση της Ένωσης στην ΕΣΔΑ), της 18ης Δεκεμβρίου 2014, EU:C:2014:2454, σκέψη 191 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία].
- 51 Κατόπιν της ανωτέρω διευκρίνισης, πρέπει να επισημανθεί, αφενός, ότι, ως εξαίρεση από τον βασικό κανόνα της εκτελέσεως του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, ο προβλεπόμενος στο άρθρο 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαίσιου 2002/584 λόγος υποχρεωτικής μη εκτελέσεως δεν μπορεί να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι παρέχει τη δυνατότητα στη δικαστική αρχή εκτελέσεως να αρνείται την εκτέλεση ενός τέτοιου εντάλματος επί τη βάση μιας αναλύσεως που δεν προβλέπεται ρητώς από τη διάταξη αυτή ούτε από άλλους κανόνες αυτής της αποφάσεως-πλαίσιου, όπως είναι η ανάλυση που συνίσταται στην εκτίμηση του αν πληρούνται εν προκειμένω οι συμπληρωματικές προϋποθέσεις σχετικά με εξατομικευμένη αξιολόγηση από τις οποίες το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως εξαρτά, στη συγκεκριμένη περίπτωση, την ενδεχόμενη δίωξη ή καταδίκη ενός ανηλίκου,.
- 52 Αφετέρου, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι μια τέτοια εκτίμηση είναι δυνατόν να αφορά στοιχεία τα οποία, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης, είναι υποκειμενικής φύσεως, όπως η προσωπικότητα, το περιβάλλον και ο βαθμός ωριμότητας του συγκεκριμένου ανηλίκου, ή αντικειμενικής φύσεως, όπως η υποτροπή και η ύπαρξη μέτρων προστασίας της νεότητας που έχουν ήδη ληφθεί, πράγμα το οποίο θα κατέληγε, στην πραγματικότητα, στη διενέργεια μιας πραγματικής επανεξετάσεως επί της ουσίας της αναλύσεως που έχει ήδη διεξαχθεί στο πλαίσιο της δικαστικής αποφάσεως που εκδόθηκε στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος, επί της οποίας βασίζεται η έκδοση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως. Πλην όμως, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 56 των προτάσεών του, μια τέτοια επανεξέταση θα παραβίαζε και θα στερούσε κάθε πρακτική αποτελεσματικότητα από την αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως, η οποία προϋποθέτει ότι υπάρχει αμοιβαία εμπιστοσύνη ως προς το ότι καθένα από τα κράτη μέλη δέχεται την εφαρμογή του ισχύοντος στα άλλα κράτη μέλη ποινικού δικαίου, ακόμη και όταν η εφαρμογή του δικού του εθνικού δικαίου θα κατέληγε σε διαφορετική λύση, και, ως εκ τούτου, δεν επιτρέπει στη δικαστική αρχή εκτελέσεως να υποκαταστήσει, με τη δική της εκτίμηση για την ποινική ευθύνη του ανηλίκου τον οποίο αφορά ένα ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, εκείνη που έχει ήδη διεξαχθεί, στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος, στο πλαίσιο της δικαστικής αποφάσεως επί της οποίας στηρίζεται το ένταλμα αυτό.
- 53 Εξάλλου, μια τέτοια δυνατότητα θα ήταν, επίσης, ασύμβατη με τον σκοπό που συνίσταται στη διευκόλυνση και επιτάχυνση της δικαστικής συνεργασίας, του οποίου η επίτευξη επιδιώκεται με την απόφαση-πλαίσιο 2002/584 (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 5ης Απριλίου 2016, Aranyosi και Căldărău, C-404/15 και C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, σκέψη 76, καθώς και της 25ης Ιανουαρίου 2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, σκέψη 31).
- 54 Πράγματι, δεν αμφισβητείται ότι με αυτήν την απόφαση-πλαίσιο θεσπίστηκε ένα απλουστευμένο και αποτελεσματικότερο σύστημα παραδόσεως, μεταξύ δικαστικών αρχών, των καταδικασθέντων ή των υπόπτων για την παραβίαση της ποινικής νομοθεσίας (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 28ης Ιουνίου 2012, West, C-192/12 PPU, EU:C:2012:404, σκέψη 53, και της 16ης Ιουλίου 2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, σκέψη 40), που καθιστά δυνατή, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 5 της εν λόγω αποφάσεως-πλαίσιου, την αποφυγή της πολυπλοκότητας και του ενδεχομένου καθυστερήσεων που είναι στοιχεία εγγενή προς τις διαδικασίες εκδόσεως που ίσχυαν πριν από την έκδοση της αποφάσεως αυτής (απόφαση της 30ής Μαΐου 2013, F, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, σκέψη 57).

- 55 Ο σκοπός είναι εμφανής, ιδίως, όσον αφορά τις προθεσμίες εκδόσεως των σχετικών με το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως αποφάσεων (απόφαση της 30ής Μαΐου 2013, F, C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, σκέψη 58), τις οποίες τα κράτη μέλη οφείλουν να τηρούν (απόφαση της 25ης Ιανουαρίου 2017, Vilkas, C-640/15, EU:C:2017:39, σκέψη 32 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και των οποίων η σπουδαιότητα εκφράζεται σε διάφορες διατάξεις της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 (απόφαση της 16ης Ιουλίου 2015, Lanigan, C-237/15 PPU, EU:C:2015:474, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 56 Όσον αφορά, ειδικότερα, την έκδοση της αποφάσεως για την εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, το άρθρο 17, παράγραφος 1, της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 προβλέπει ότι για την εξέταση και εκτέλεση του εντάλματος αυτού πρέπει να ακολουθείται διαδικασία επείγοντος. Οι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου αυτού καθορίζουν συγκεκριμένες προθεσμίες, αντιστοίχως, 10 ή 60 ημερών για την έκδοση οριστικής αποφάσεως για την εκτέλεση του εν λόγω εντάλματος, αναλόγως του αν το εκζητούμενο πρόσωπο συναινεί ή όχι στην παράδοσή του. Μόνο σε ειδικές περιπτώσεις, όταν το ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως δεν μπορεί να εκτελεστεί εντός των προθεσμιών αυτών, η παράγραφος 4 του εν λόγω άρθρου παρέχει τη δυνατότητα παρατάσεώς τους κατά 30 επιπλέον ημέρες, υποχρεώνει δε τη δικαστική αρχή εκτέλεσεως να ενημερώσει αμέσως τη δικαστική αρχή εκδόσεως του εντάλματος, εκθέτοντας τους λόγους της καθυστερήσεως αυτής. Πέραν τέτοιων ειδικών περιπτώσεων, σύμφωνα με την παράγραφο 7 του ίδιου άρθρου, μόνο σε περίπτωση συνδρομής εξαιρετικών περιστάσεων έχουν τα κράτη μέλη τη δυνατότητα να μην τηρήσουν τις εν λόγω προθεσμίες, ενώ το οικείο κράτος μέλος υποχρεούται, επίσης, να ενημερώσει την Eurojust, διευκρινίζοντας τους λόγους της καθυστερήσεως.
- 57 Προκειμένου να απλουστευθεί και να επιταχυνθεί η διαδικασία παραδόσεως, τηρουμένων των προθεσμιών που προβλέπονται στο άρθρο 17 της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, η εν λόγω απόφαση-πλαίσιο προβλέπει, σε παράρτημα, ένα ειδικό έντυπο το οποίο οφείλουν να συμπληρώνουν οι δικαστικές αρχές εκδόσεως του εντάλματος συλλήψεως, αναγράφοντας τα ειδικώς απαιτούμενα πληροφοριακά στοιχεία.
- 58 Κατά το άρθρο 8 της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584, τα ως άνω πληροφοριακά στοιχεία αφορούν, μεταξύ άλλων, την ταυτότητα και την ιθαγένεια του εκζητούμενου προσώπου, ένδειξη περί του ότι υπάρχει εκτελεστή απόφαση, ένταλμα συλλήψεως ή οιαδήποτε άλλη εκτελεστή δικαστική απόφαση της αυτής ισχύος που εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 1 και 2 της εν λόγω αποφάσεως-πλαisiού, τη φύση και τον νομικό χαρακτηρισμό της αξιόποινης πράξεως, περιγραφή των περιστάσεων υπό τις οποίες τελέσθηκε η αξιόποινη πράξη, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου, του τόπου της τελέσεως και του βαθμού συμμετοχής του εκζητούμενου προσώπου στην αξιόποινη πράξη, την ήδη επιβληθείσα ποινή ή την κλίμακα ποινών που προβλέπεται για την αξιόποινη πράξη στο κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος καθώς και, κατά το μέτρο του δυνατού, τις λοιπές συνέπειες της αξιόποινης πράξεως.
- 59 Ως εκ τούτου, καθίσταται εμφανές ότι τα εν λόγω πληροφοριακά στοιχεία αποσκοπούν στην παροχή των ελάχιστων τυπικών πληροφοριών που είναι αναγκαίες προκειμένου να δοθεί στις δικαστικές αρχές εκτέλεσεως η δυνατότητα να προβούν σύντομα σε εκτέλεση του ευρωπαϊκού εντάλματος συλλήψεως, εκδίδοντας επειγόντως την απόφασή τους σχετικά με την παράδοση. Το έντυπο που προβλέπεται στο παράρτημα της αποφάσεως-πλαisiού 2002/584 δεν περιέχει κανένα συγκεκριμένο πληροφοριακό στοιχείο που να παρέχει τη δυνατότητα στις δικαστικές αρχές εκτέλεσεως να αξιολογούν, ενδεχομένως, την ιδιαίτερη κατάσταση του συγκεκριμένου ανηλίκου υπό το πρίσμα υποκειμενικών ή αντικειμενικών προϋποθέσεων, όπως αυτές που μνημονεύονται στο άρθρο 57bis, παράγραφοι 1 και 2, του νόμου για την προστασία της νεότητας, από τις οποίες εξαρτάται, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η δυνατότητα ποινικής διώξεως ή καταδίκης ενός ανηλίκου δυνάμει του ποινικού δικαίου του δικού τους κράτους μέλους.

- 60 Είναι αληθές, όπως υποστηρίζουν η Ιταλική και η Ρουμανική Κυβέρνηση με τις γραπτές παρατηρήσεις τους, ότι, εάν οι δικαστικές αρχές εκτελέσεως κρίνουν ότι τα πληροφοριακά στοιχεία που διαβιβάστηκαν από το κράτος μέλος εκδόσεως του εντάλματος δεν αρκούν ώστε να επιτρέψουν σ' αυτές να εκδώσουν απόφαση σχετικά με την παράδοση, οι εν λόγω αρχές έχουν τη δυνατότητα, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 15, παράγραφος 2, της αποφάσεως-πλασιού 2002/584, να ζητούν την κατεπείγουσα προσκόμιση των απαραίτητων συμπληρωματικών πληροφοριακών στοιχείων, προκειμένου να λάβουν και άλλα αποδεικτικά στοιχεία τα οποία έχουν προσκομιστεί ενώπιον της δικαστικής αρχής εκδόσεως του εντάλματος.
- 61 Ωστόσο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η δυνατότητα αυτή εξακολουθεί να αποτελεί έσχατη λύση, μόνο για τις εξαιρετικές περιπτώσεις στις οποίες η δικαστική αρχή εκτελέσεως κρίνει ότι δεν διαθέτει όλα τα αναγκαία τυπικά στοιχεία προκειμένου να εκδώσει επείγοντως την απόφασή της σχετικά με την παράδοση. Υπό τις συνθήκες αυτές, η πρακτική ενός κράτους μέλους συνιστάμενη στο να προβαίνει το κράτος αυτό σε εκτίμηση της ιδιαίτερης καταστάσεως ενός ανηλίκου τον οποίο αφορά ένα ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως εκδοθέν από αρχή άλλου κράτους μέλους θα μπορούσε να υποχρεώνει τη δικαστική αρχή εκτελέσεως να ζητεί συστηματικά συμπληρωματικές πληροφορίες από τη δικαστική αρχή εκδόσεως του εντάλματος, προκειμένου να είναι σε θέση να βεβαιωθεί ως προς την πλήρωση των σχετικών με εξατομικευμένη αξιολόγηση συμπληρωματικών προϋποθέσεων που θα παρείχε τη δυνατότητα, συγκεκριμένα, να διωχθεί ποινικώς ή να καταδικασθεί ένας ανήλικος στο κράτος μέλος εκτελέσεως, πράγμα το οποίο θα κατέληγε στο να στερεί κάθε πρακτική αποτελεσματικότητα από τον σκοπό της απλουστεύσεως και της διασφαλίσεως της ταχύτητας της παραδόσεως.
- 62 Λαμβανομένου υπόψη του συνόλου των προεκτεθέντων, στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλασιού 2002/584 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η δικαστική αρχή εκτελέσεως, προκειμένου να αποφασίσει σχετικά με την παράδοση ανηλίκου για τον οποίο έχει εκδοθεί ένα ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, οφείλει μόνον να εξακριβώσει αν το εν λόγω πρόσωπο έχει συμπληρώσει την ελάχιστη ηλικία προκειμένου να θεωρείται ποινικώς υπεύθυνο, στο κράτος μέλος εκτελέσεως, για τις πράξεις για τις οποίες εξεδόθη τέτοιο ένταλμα, χωρίς να οφείλει να λάβει υπόψη της ενδεχόμενες συμπληρωματικές προϋποθέσεις σχετικά με εξατομικευμένη αξιολόγηση από τις οποίες το δίκαιο του κράτους μέλους αυτού εξαρτά, στη συγκεκριμένη περίπτωση, την ποινική δίωξη ή καταδίκη ενός ανηλίκου για τέτοιες πράξεις.

Επί του τρίτου ερωτήματος

- 63 Λαμβανομένης υπόψη της απαντήσεως που δόθηκε στο δεύτερο ερώτημα, παρέλκει η απάντηση στο τρίτο ερώτημα.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 64 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπύπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλασιού 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 13ης Ιουνίου 2002, για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης και τις διαδικασίες παράδοσης μεταξύ των κρατών μελών, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299/ΔΕΥ του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως οφείλει να αρνείται την παράδοση των ανηλίκων για τους οποίους έχει εκδοθεί ένα ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως μόνον εφόσον

οι ανήλικοι αυτοί, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτελέσεως, δεν έχουν την απαιτούμενη ηλικία προκειμένου να θεωρούνται ποινικώς υπεύθυνοι για τις πράξεις για τις οποίες εξεδόθη ένταλμα κατ' αυτών.

- 2) Το άρθρο 3, σημείο 3, της αποφάσεως-πλαίσιο 2002/584, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση-πλαίσιο 2009/299, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η δικαστική αρχή του κράτους μέλους εκτελέσεως, προκειμένου να αποφασίσει σχετικά με την παράδοση ανηλίκου για τον οποίο έχει εκδοθεί ένα ευρωπαϊκό ένταλμα συλλήψεως, οφείλει μόνον να εξακριβώσει αν το εν λόγω πρόσωπο έχει συμπληρώσει την ελάχιστη ηλικία προκειμένου να θεωρείται ποινικώς υπεύθυνο, στο κράτος μέλος εκτελέσεως, για τις πράξεις για τις οποίες εξεδόθη τέτοιο ένταλμα, χωρίς να οφείλει να λάβει υπόψη της ενδεχόμενες συμπληρωματικές προϋποθέσεις σχετικά με εξατομικευμένη αξιολόγηση, από τις οποίες το δίκαιο του κράτους μέλους αυτού εξαρτά, στη συγκεκριμένη περίπτωση, την ποινική δίωξη ή την καταδίκη ανηλίκου για τέτοιες πράξεις.

(υπογραφές)